עבודת ישראל — מצורע

והזה על המטהר וגו' ושלח את הצפור החי' ע"פ השדה דהנה הפטורת מצורע אנו האשכנזי' מסימי' וירמסו אותו העם בשער וימת וצריך לתת טעם על סיום הזה בפורענות רק שהנה השליש הזה פגם באלישע הנביא לעג למו ועי"ז פגם במלכות שמים אשר דרכה לענוש לעוברי רצונו מדה במדה כמו לפרעה שכל המכות היו מדה במדה כדאיתא במד' וכן המן ושאר רשעים וסידר הענין לענוש מדה במדה כדי לגלות המלכות לפני כל יושבי תבל שידעו כי אלהים מושל באפסי ארץ סלה ושלא יאמרו מקרה הוא או דרך הטבע לכן העונש בא מדה במדה שפגם בה ואז יצא כאור משפט מלכות מלך עולם כי הוא מעניש לעוברי רצונו ומשלם שכר טוב לצדיקים. וכן השליש אשר המלך נשען על ידו נפרע במדה הנך רואה בעיניך ומשם לא תאכל ונתגלה כבוד שמים בזה לכן אנו מסיימים בפורענות כזה כי הוא כבוד מלכות שמים כנ"ל והנה המצורע נענש על לשה"ר שדיבר בפיו וע"ז הנגעים באים והי' משפטו בדד ישב מחוץ למחנה כמנודה תחת אשר אהב חברת יושבי קרנות וכן הצפרים באו על פטפוטי לשון כנודע כדי לענשו מדה במדה כנ"ל שהוא כבוד מלכות שמים וזה והזה על המטהר שבע פעמים וטהרו דהיינו לטהרו שבע בחי' כנודע ואח"כ ושלח הצפור החיה ע"פ השדה היא המלכות שנתגלה על ידו ואגב נבאר מ"ש האר"י בכוונת הקדיש י"תגדל ו"יתקדש ש"מיה ר"בא ר"ת גימ' ששה פעמים אלהים וס"ת גימ' ג הויות וג אלהים ע"ש: ואנו נבאר לפי דרכינו כפשוטו כי הר"ת יו"שר כי זה יושר גדול שיתגדל ויתקדש שמו של הקב"ה לכן גימ' ששה אלהים כי כל הדינים צריכים להסכים לדבר שהוא יושר כזה ואנו ממתיקין אותם שיסכימו עמנו כמ"ש בנוסח כלם אהובים כלם ברורים כלם גבורים כמ"ש במ"א באורך כי לכל דבר ודבר צריך שיסכימו כל פמליא של מעלה הן לתת שכר טוב לעושי רצונו כלם אהובים ורוצים בזה או כשהקב"ה רוצה לעשות דין בעוברי רצונו כלם גבורים ואפי' החסדים מסכימים לזה וזה הנוסח בקדיש כיון שיתגדל ויתקדש שמו של הקב"ה ואז יעניש לעוברי רצונו וגם הרחמים יסכימו לזה כמו שיש בס"ת ג הויות וג אלהים יתגד"ל ויתקד"ש שמי"ה רבא (ס"ת גימ') אותיות של"ו שיש שלוה במחנותם וכולם מסכימי' לדבר אחד והבן:

וצוה הכהן ושחט את הצפור האחת במדרש הה"ד בורא ניב שפתים ריב"ל אומר אם הניבו שפתיו של אדם בתפלה יהיה מובטח שנשמעת תפלתו מ"ט בורא ניב שפתים שלום שלום וגו' ריב"נ אומר אם כיון לבו בתפלה הוא מובטח שנשמעת תפלתו שנאמר תכין לבם תקשיב אזנך כד שלמין מיניה זכוון וכו' עיין בפי' ידי משה דהנה המצורע פגם בלשון הרע בפטפוטי דברים ונקרא מוציא רע לכן נענש מדה במדה כנ"ל ועיקר טהרתו היה על ידי שנכנע רוחו בקרבו וישוב אל ה' וירחמהו וישלח רפואתו ולא הצטרך כלל לרפוא' הטבע כנז' זה בספרי' קדמונים כי הקב"ה ברא באד' עורקים וגידים המוליכים הדם בכל הגוף וכן יש גידים המוליכים אויר ורוח מהמוח לכל הגוף ואם ח"ו יסתם אחד מהם א"א להתקיים עד אשר יפתח בקילוחו כנודע וכן יש באדם גידין שאין בהם דם ונק' בל"א פלאקס אדרין דהי"נו שהם אינם יודעים מה פעולתם ידוע לפמ"ש האר"י ז"ל הגם שהם סתומים ואין בהם אויר או דם מ"מ הם מוליכין אויר הדק שהוא החיות מהמוח לכל הגוף ובודאי ח"ו אם יסתם אחד מהם יוולד איזה חולי באבר ההוא ובטול תשמישו למשל מהמוח מתפשט החיות והשכל אל היד או אל הרגל לעשות כרצונו וזה ההתפשטות ופקודת הרצון עליהם מתפשט ע"י עורקים הסתומים הנ"ל לכן ח"ו ע"י איזה סתימה בין המוח והיד או הרגל אז יכלאו מעשות פעולתם ורצון האדם וכמו שאנו רואים לפעמים שהאדם יושב במקום אחד זמן רב אומרים שרגלו ישן דהיינו שנלאה מעשות פעולתו להלך כי נשכח מאתו ע"י שלא היה מקלח החיות והשכל מהמוח כל זמן ההוא להזכירו וכן ח"ו יקרה לפעמ"ם לאדם איזה לקותא ובטול תשמיש אבר אחד מכל וכל מפני הסתימה ח"ו באיזה גיד הנ"ל ולכן צריך לבא לתפלת הצדיק ולברכתו כדי שיביא עליו אור שלמעלה ופקודת השי"ת להזכיר לאיבריו שיעשו פקודתם כמ"ש ופקודתך שמרה רוחי כמ"ש בעל חובת הלבבות וזה הענין שתרגם על מצורע סגירו ר"ל שנסגר ממנו השפע של המוח בעונותיו וממילא פרחה הנגע וזה עצמו היה טהרתו (ובא אל הכהן שהוא הצדיק הגדול וגם בעצמו) ע"י שנכנע ושב אל ה' בכל לבבו ומקב' עליו שלא לעשו' כמעשהו ורוחו נשבר בקרבו ואין רואה זכות לעצמו. אז כתיב אני ה' אשכון את דכא וזה שסיים המדרש כד שלמין מיני' זכוון ר"ל כשבא

להכנעה לסבור ולדעת כי אין עוד שום זכות מאתו אז בורא ניב שפתים שלום אז יתוקנו שפתיו ואז שלום לו ומה שנחלקו שם במדרש איכ' לפרושי עפ"י מה ששמעתי אומרים שהרב הקדוש מהו' גרשון אמר פעם אחת למורנו הריב"ש ז"ל בזה"ל כ"ז שאתה תוכל עוד בתפלה לומר ברוך אתה עפ"י רצונך תדע כי עדיין לא הגעת לכוונת התפלה כי כ"כ צריך האדם להיות בהתפשטות עד שאפס מאתו כח ושכל לדבר התפלה. והדברים אמיתים אבל יש גבוה מעל גבוה אמת שהאדם מופשט מכל גשם ומכל מיני רצון ומקושר רק בבוראו ואינו יודע אפי' לדבר תפלתו מפני אימה ודביקות אבל מ"מ הוא מדבר כסדר כל תפלתו מחמת כי מן השמים מרחמים עליו ונותנין לו דבור וכח להתפלל כמ"ש אדני שפתי תפתח וגו' וזה דפליגי ריב"ן אומר אם כוון לבו בתפלתו מובטח ששלום לו כי זה אמת אם הכוונה מצויה ורגילה בלבו של אדם כראוי בודאי תפלתו מתקבלת. וריב"ל הוסיף על המהלך הנ"ל שהו' גבוה ומתפשט א"ע מכל מיני דבור גשמי ע"י הדבקות רק שהניבו שפתיו ממיל' בתפל' כנ"ל אז שלו' לו:

ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדת'. במדר' הה"ד ראשו כתם פז וגו'. ראשו זה תורה דכתיב ה' קנני ראשית דרכו. א"ר הונ' בשם ר"ל שני אלפים שנה קדמה תורה לבריאת עולם שנא' ואהיה אצלו אמון וגו'. כתם פז אלו ד"ת שנא' הנחמדים מזהב ומפז וגו'. קווצותיו תלתלים וכו' אלו קוצי האותיות וכו' במי הן מתקיימות שחורות כעורב במי שמשחיר ומעריב בהן ר' שמואל בר יצחק פתר קרא בפרשיותי' של תורה שחורות כעורב אע"פ שנראות כאלו הן כעורות ושחורות לאומרן ברבים כגון הלכו' זיבה ונגעים נדה ויולדה אמר הקב"ה הרי הן עריבות עלי שנא' וערבה לה' כימי עולם וגו' דהתורה מרמזת לנו הלכות אלו על ימי החורבן שאנחנו שרוין בארץ נכריה ובפרט על ימים הנמוכים שבשנה כמו קטנות שבספירה וימי תמוז ואב טבת ושבט וז"פ הפסוק ואשה היא הכנ"י כי יזוב זוב דמה היינו הפרישות והתרחקות מאלוף נעוריה. בלא עת רומז על החורבן שלע"ע שכלו כל הקיצין ואין אתנו יודע עד מה וזה נק' בלא עת שהקץ נעלם ונסתר מעין כל חוזה והנה נראה לכאורה ע"פ סבר' שלכן ארך מן החורבן בלא נודע הקץ כדי שתהיה הגאולה העתידה גאולה ושמחה לעומתה בלי ערך ובלי קץ וכמ"ש החוקרים כי כל מה שהוולד שוהה במעי אמו בעיבור יותר הוא בריא יותר בכוחו וכן כל החורבן שהם כדמות עיבור וכדאית' במדר' במצרים היו ישראל כעיבור במעי אמו כנודע לי"ח לכן כל השיהוי' לע"ע ואנחנו מחכים לאור יום יום ואין מגיד לנו זה מחסדי הבור' כי לפי ערך כובד החורבן וצערינו תגדל השמחה כפלי כפלים עד א"ס ואין קץ. והגם שיש לנו צער בפרט בימים הנמוכים הנ"ל עכ"ז יש לנו לשמוח בשעת התורה והעבודה כי בוודאי כ"ז היה גלוי וידוע לפני בור' כל ברגע שבר' עולמו שהביט מראשיתו עד אחריתו ואע"פ כן לא היה שמחה לפני הקב"ה כיום שנבראו בו השמים והארץ כדאיתא במדרש. והגם שנתן הכל בידי אדם ע"פ בחירתו מ"מ הכל צפוי והרשות נתונה וכמ"ש כבר בענין שנבר' סדר המסודר מאת הבור' ית' וניתן בו כח להשתנות ע"פ אופן בתוך אופן לפי מעשה בנ"י ואעפ"כ הכל גלוי וידוע לפני הצופה ומביט מגדול ועד קטן וכמ"ש הרמב"ם ע"פ כי לא מחשבותי מחשבותיכם. שבענין זה נלאו כל הלבבות. מחקור לדעת זאת ואין מי שישיג סוד הזה זולתו היודע הכל מעצמותו ב"ה וכמו שנתן לנו את התורה שנעבדהו ע"י והיא היתה כתובה לפניו במרום מגדול ועד קטן כמ"ש חז"ל וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש כמ"ש ראשו כת"ם פז ואמר אדמו"ר מהד"ב זצ"ל צירוף כת"ם נוטריקון כהונה תורה מלכות רומז לתלת ראשין כי הכהונה הוא חסד עליון ומלכות היא גבורה דעתיק ותורה היא עמוד' דאמצעית' וזה ראשי כתם פז שדברי תורה הנחמדים מפז שרשם מראשו ואפי' קוצותיו שהם קוצי אותיות מלשון קוצים כסוחים פי' הגם שיש בם איזה דברים המרמזים על החורבן וימי קטנות אשר הם כקוצים לנו והם כלולים בתורה ובמי הן מתקיימין במי שמשחיר ומעריב בהם ר"ל לא כאותן שוטים המעבירים ימיהם בהבל הגם שברצונם לעבוד ה' מ"מ הם מביטים וצופים ובוחרים לעצמם איזה יום שיעבדו ה' ומתנחמים על איזה יום שלא לעבוד ה' באמרם שאין דעתם צלולה בפרט בימים הנמוכים הנ"ל ובאלו אינם מתקיימים רק במי שמשחיר בשעת הבהירות כמו בשחרית ומעריב אפי' בשעת ערבית וחשכות וכמ"ש אדמו"ר הנ"ל שהבן מחויב קודם להתחיל לדבר לפני אביו ולעשות כל יכולתו עד שירחם עליו אביו וכן הדין לענין התפלה ותורה וכל המצות וג' דברי' צריכין חיזוק עד שירחם ה' ויגלה אהבתו וקרבתו ואע"פ שהן שחורות ערבות עלי כמ"ש במד' וכן יהיה עם כל הזמנים וכל הקטנו' חכם לכשירצה יהפוך הכל לישועות וטובות ונחמות: